

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/26/2024
Identifikačné číslo spisu:	1515897526
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1515897526.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobkyne O. D., narodená XX. O. XXXX, E. XXX, právne zastúpená Pavol Trnka, advokát, Novomeského 1322/16, Bánovce nad Bebravou, proti žalovanému A. P., narodený X. L. XXXX, G. XX/XX, K. X. - I., právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3618/44, Bratislava, o zrušenie čiastočného rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 27. augusta 2015, konajúc o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoR/8/2022-856 zo dňa 22. februára 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyňi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

Konanie na súde prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava V, ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 21Cr/15/2015-746 zo dňa 30. marca 2022 prvým výrokom žalobu zamietol. Druhým výrokom žalovanému proti žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania 100 %. Tretím výrokom súd návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 24Csr/2/2016 zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku pod sp. zn. RD/49/2015 vydaného dňa 27. augusta 2015 rozhodcom Rozhodcovského súdu Royal Development, Ing. Milošom Valachom a náhrady trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 40 ods. 1, 2, 4, § 41, § 50 ods. 2, § 21 ods. 1, 2, 4, 5, § 27 ods. 1, § 9 ods. 5, § 32 ods. 2 veta druhá zákona č. 244/2002 Z. z. (ďalej aj len

„zákon č. 244/2002 Z. z. ale aj „zákon o rozhodcovskom konaní“), ako aj podľa § 255 ods. 1, § 396 ods. 3, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

Konanie na odvolacom súde

3. Proti rozsudku súdu prvej podala včas odvolanie žalobkyňa, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozhodol tak, že odvolaniu žalobkyne nevyhovel, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

4. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v jeho rozhodnutí. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie k námietke žalobkyne o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu ako dôvodu pre zrušenie rozhodcovského rozsudku a súvisiacej námietke žalovaného o existencii prekážky *res iudicata* vo vzťahu k otázke právomoci rozhodcovského súdu s poukazom na rozhodcovské uznesenie sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 30. júna 2015 uviedol, že zákon č. 244/2002 Z. z. v jeho ustanovení § 21 oprávňuje rozhodcovský súd rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. V zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. účastník rozhodcovského konania môže uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Podľa § 21 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z., ak rozhodcovský súd rozhodne, že má právomoc rozhodovať, rozhodne o námietke podľa odseku 2 rozhodcovským uznesením alebo, ak sa účastníci nedohodli inak, v rozhodcovskom rozsudku. Ak rozhodcovský súd rozhodne rozhodcovským uznesením, že má právomoc rozhodovať, účastník rozhodcovského konania, ktorý námietku podala, môže do 30 dní po doručení predbežného rozhodnutia, podať návrh na súd, aby o námietke rozhodol. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ účastník rozhodcovského konania uplatní v lehote ustanovenej zákonom námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, tento je oprávnený o svojej právomoci rozhodnúť v rámci rozhodcovského konania, a to buď rozhodcovským uznesením, alebo v rozhodcovskom rozsudku, ak sa účastníci nedohodli inak. V zásade platí, že pokiaľ je otázka právomoci zjavne nejasná, je dôležité túto vyriešiť hneď na úvod, teda rozhodcovským uznesením, a to z dôvodu, aby dokazovanie vo veci nebolo zbytočné; na druhej strane, pokiaľ je zrejmé, že rozhodcovský súd v danej veci právomoc má, prípadne je námietka právomoci zjavne neopodstatnená a účelová, môže o námietke rozhodnúť až v samotnom rozhodcovskom rozsudku, v ktorom rozhodne i vo veci, aby tak zabránil zbytočnému predlžovaniu konania. V prípade, že rozhodcovský súd o svojej právomoci nerozhodne rozhodcovským uznesením, ale o tejto rozhodne až v rozhodcovskom rozsudku, má účastník rozhodcovského konania možnosť v zmysle § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 244/2002 Z. z. podať na súd žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, a teda jeho včas vznesená námietka nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní bude preskúmaná v súdnom konaní všeobecným súdom. Odlišná procesná situácia však nastane, ak rozhodcovský súd o svojej právomoci rozhodne rozhodcovským uznesením. V takomto prípade zákon č. 244/2002 Z. z. umožňuje účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu uplatnil, podať návrh na rozhodnutie o námietke na všeobecný súd, v lehote 30 dní odo dňa doručenia mu takéhoto uznesenia. Proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí námietky nie je prípustný opravný prostriedok; otázka právomoci rozhodcovského súdu je v takom prípade právoplatne rozhodnutou vecou. Rovnako je tak v prípade, ak účastník rozhodcovského konania takýto návrh na súd nepodal, a teda, keď sa rozhodcovské uznesenie o právomoci v dôsledku nepodania takéhoto návrhu v zákonom stanovenej lehote stane právoplatným. Je potrebné podotknúť, že zákon č. 244/2002 Z. z. priamo nerieši dôsledky nepodania návrhu na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na všeobecný súd po tom, ako rozhodcovský súd rozhodol o svojej právomoci rozhodcovským uznesením, keď v § 40 ods. 4 rieši len situáciu, ak účastník námietku nedostatku právomoci neuplatnil vôbec, a teda ani na rozhodcovskom súde. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ účastník v stanovenej lehote takýto návrh na rozhodnutie o jeho námietke právomoci na všeobecný súd nepodal, nemôže už následne nedostatok právomoci použiť ako argument na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 244/2002 Z. z., pretože predmetné

uznesenie rozhodcovského súdu o jeho právomoci nadobudne právoplatnosť a žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku z uvedeného dôvodu už nebude prípustná. Pripustenie možnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu aj v prípade, že nebol podaný návrh na rozhodnutie o takejto námietke na súd, by bolo i v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, na ktorej je zákon č. 244/2002 Z. z. postavený.

5. Ďalej uviedol, že v prejednávanej veci nastala špecifická situácia, kedy žalobkyňa v žalobnej odpovedi namietol právomoc rozhodcovského súdu, rozhodcovský súd vydal predbežné rozhodcovské uznesenie, ktorým rozhodol kladne o svojej právomoci a žalobkyňa iniciovala súdne konanie o námietke nedostatku právomoci na Okresnom súde Nitra vedené pod sp. zn. 9C/407/2015, ktoré však po postúpení na Okresný súd Bratislava V pod sp. zn. 21Cr/10/2015 bolo právoplatne v celom rozsahu zastavené na základe späťvzatia (žalobkyňa pristúpila k späťvzatiu žaloby a žiadala konanie zastaviť, nakoľko rozhodcovský súd medzitým rozhodol vo veci samej rozhodcovským rozsudkom a žalobkyňa vydaný rozhodcovský rozsudok napadol žalobou o jeho zrušenie, čím mal odpadnúť dôvod na konanie len o vznesenej námietke právomoci rozhodcovského súdu, lebo táto otázka sa bude riešiť v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku, teda v konaní o veci samej). Keďže žalobkyňa vzala svoj návrh na rozhodnutie o námietke nedostatku rozhodcovského súdu späť a predmetné konanie bolo zastavené, na uvedené je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné hľadiť tak, akoby žalobkyňa návrh na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na všeobecný súd nepodala, ktorá skutočnosť má za následok, že uznesenie rozhodcovského súdu o jeho právomoci nadobudlo právoplatnosť. V danom prípade tak zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, resp. z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy/doložky, na základe ktorej bola právomoc rozhodcovského súdu založená, už neprichádza do úvahy. Samotný dispozičný úkon žalobkyne, ktorým vzala svoj návrh na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu podaný na všeobecný súd späť, ktoré späťvzatie má za následok nemožnosť opätovne posudzovať otázku právomoci rozhodcovského súdu, nemožno pričítať na ťarchu žalovaného. Odvolací súd uviedol, že žiadne ustanovenie zákona č. 244/2002 Z. z. žalobkyňa neukladalo postup spočívajúci v späťvzati predmetného návrhu v prípade, ak bol medzitým v rozhodcovskom konaní vydaný rozhodcovský rozsudok, keď navyše samotný zákon č. 244/2002 Z. z. predpokladá situáciu, že v čase rozhodovania všeobecného súdu o námietke právomoci bude rozhodcovský súd pokračovať v konaní a môže tiež vydať rozhodcovský rozsudok; vydanie rozhodcovského rozsudku tak nie je prekážkou pre rozhodovanie všeobecného súdu o námietke právomoci rozhodcovského súdu. V prípade, že je na všeobecnom súde vedené konanie o námietke právomoci rozhodcovského súdu a súčasne i konanie o zrušení medzitým vydaného rozhodcovského rozsudku, je na všeobecnom súde, resp. súdoch, aby sa s touto procesnou situáciou vysporiadali; späťvzatie návrhu, resp. žaloby, je tak len na úvahe žalobkyne, ktorý v prípade vykonania tohto dispozičného úkonu musí niesť i procesné následky s ním spojené.

6. Keďže žalobkyňa po vydaní uznesenia o potvrdení právomoci zo strany rozhodcovského súdu, vzala späť podaný návrh na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, predmetné uznesenie rozhodcovského súdu nadobudlo právoplatnosť a následná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku z uvedeného dôvodu už nie je prípustná, pretože ide o otázku právoplatne rozhodnutú. Otázka existencie právomoci rozhodcovského súdu je teda rozsúdenou otázkou, pričom rozhodnutie rozhodcovského súdu o tejto otázke je záväzné aj pre všeobecné súdy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal i na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 37. až 41.), v ktorom sa súd prvej inštancie uvedeným bližšie zaoberal a svoj právny názor podrobne vysvetlil.

7. Ak žalobkyňa namietla vykonanie dôkazu v rozhodcovskom konaní v rozpore s ust. § 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní tvrdiac, že vyjadrenia Ľ. D. a Ing. A. S. neboli zadovážené na návrh niektorého z účastníkov, túto námietku považoval odvolací súd sa nedôvodnú. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovský súd vykonáva len dôkazy navrhnuté účastníkmi rozhodcovského konania. Rozhodcovský súd uváži výber a spôsob vykonania dôkazov podľa ich možného prínosu k objasneniu sporu. Z predmetných výpovedí je zjavné, že na rozhodcovský súd boli zaslané na podnet A. P., ktorý ich navrhol a na tieto odkazoval vo svojej vlastnej výpovedi, ktorá ako dôkaz v

rozhodcovskom konaní navrhnutá bola. Ako uviedol súd prvej inštancie, aj z rozhodcovského súdneho spisu je zrejmé, že rozhodcovský súd ich o podanie písomnej svedeckej výpovede nežiadal. Navyše, aj v prípade posúdenia týchto dôkazov ako vykonaných v rozpore so zákonom, by uvedené malo význam len vtedy, ak by to malo vplyv na rozhodnutie vo veci samej, čo v danom prípade nemožno tvrdiť, keďže rozhodcovský súd mal existenciu uzatvorenia zmluvy o pôžičke preukázanú na základe viacerých dôkazov. S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom konajúceho súdu, že k nezákonnému výkonu dôkazu rozhodcovským súdom nedošlo.

8. Za dôvodnú mal námietku žalobkyne, že konajúci súd neprihliadol na jej námietku ohľadne sfaľovania jej podpisu na zmluve o pôžičke z dôvodu, že táto námietka nebola uplatnená v záverečnom stanovisku žalobkyne podanom v rozhodcovskom konaní, čo však nie je pravdou. Zo záverečného vyjadrenia žalobkyne (žalovaného v rozhodcovskom konaní) datovaného 17. augusta 2015 vyplýva, že žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu v tomto podaní namietala, že predmetnú zmluvu o pôžičke nikdy nepodpisovala a jej podpis na predloženej kópii zmluvy je sfaľovaný. V súvislosti so skúmaním existencie dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorým je rozpor s verejným poriadkom podľa § 40 ods. 1 písm. b) v spojení s § 50 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. odvolací súd dal do pozornosti, že rozpor s verejným poriadkom predstavuje porušenie základných zásad, na ktorých je postavený právny poriadok, zároveň však platí, že nie každé porušenie kogentných noriem je možné považovať za rozpor s verejným poriadkom. Medzi okolnosti, ktoré by mali spadať pod definíciu rozporu s verejným poriadkom, možno zaradiť prípady, keď rozhodcovia alebo účastníci porušili ustanovenia trestného práva, ďalej rozhodnutia, ktoré priznávajú náhradu škody nad výšku, ktorá kompenzuje poškodenú stranu, rozhodnutia vydané v rozpore so zásadou *res iudicata*, prípadne rozhodnutia, ktoré boli výsledkom konania, v ktorom boli porušené základné procesné práva, napr. právo byť vypočutý. V danom prípade bolo začaté trestné stíhanie vo veci podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 uvedeného zákona voči neznámemu páchatelovi, avšak toto bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre ČVS: ORP-1561/4-VYS-NR-2015, zo dňa 30. apríla 2018, prerušené z dôvodu, že je potrebné zabezpečenie dôkazov, okrem iného i právoplatného rozsudku v konaní o zrušení čiastočného rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 21Cr/15/2015. Napriek začatému trestnému stíhaniu a znaleckým posudkom preukázanému sfaľovaniu podpisu žalobkyne na zmluve o pôžičke, však spáchanie trestného činu osobou znalca, svedka, prípadne iných osôb zúčastnených v rozhodcovskom konaní, preukázané nebolo; takýto výsledok trestného konania s ohľadom na jeho štádium ani nie je možné predpokladať. Uviedol, že vzhľadom na uvedené nemožno bez ďalšieho tvrdiť, že rozhodcovské konanie bolo ovplyvnené trestným činom rozhodcu alebo účastníkov rozhodcovského konania; dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku pre rozpor s verejným poriadkom tak daný nie je.

9. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôraznil, že súd v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku nepreskúma jeho vecnú správnosť. Toto konanie na rozhodcovské konanie nenadväzuje a nie je ho možné považovať za ďalšie opravné konanie. Ako uviedol súd prvej inštancie, rozhodcovský súd vo veci nerozhodol iba a výlučne na základe zmluvy o pôžičke. V prípade, že by bolo rozhodnuté iba na základe takejto zmluvy, bolo by možné uvažovať o porušení verejného poriadku. Ale rozhodcovský súd rozhodol aj na základe iných dôkazov napríklad aj výpisov z účtov, ktoré doložil žalobkyňa, či svedeckých výpovedí. Vo veci bolo vykonané dokazovanie meritórne na základe návrhov obidvoch účastníkov konania vrátane návrhov žalobkyne, čo je v súlade so zásadou rovnosti účastníkov. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, zastával názor, že nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku pre porušenie verejného poriadku.

10. Odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním konajúceho súdu, že poplatková povinnosť nie je dôvodom zrušenia podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní, keď poplatková povinnosť nemá vplyv na vec samu. Súd prvej inštancie taktiež dôvodne uviedol, že namietanie vyhotovenia prehľadu vkladov a výberov z účtu ako súčasť rozhodcovského rozsudku v rozpore s dokazovaním, nie je dôvodom zrušenia § 40 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko súd v tomto konaní nemôže meritórne preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku. Uvedené námietky samostatne, ani v spojení s ostatnými námietkami žalobkyne, neodôvodňujú zrušenie

napadnutého rozhodcovského rozsudku. Uviedol, že súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď žalobu zamietol, nakoľko nezistil existenciu žiadneho žalobkyňou namietaného dôvodu pre zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku.

Dovolanie žalobkyne

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala v zákonnej lehote dovolanie žalobkyňa (ďalej aj len „dovolateľka“), prípustnosť ktorého odôvodnila § 420 písm. f) CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. c) CSP a navrhla dovolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

12. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v odôvodnení dovolania uviedla, že porušenie práva na spravodlivý proces vzhládla v skutočnosti, že odvolací súd sa zaoberal viacerými predbežnými otázkami, pričom však pri ich posúdení zásadne pochybil. Odvolací súd nevidel prekážku res iudicata v právoplatnom uznesení Okresného súdu Bratislava V č. k. 21Cr/10/2015-126, ktorým súd zastavil konanie v spore žalobkyne O. M. (t. č. D.) proti žalovanému JUDr. X. S. a ešte v rámci rozhodcovského konania podanom návrhu na rozhodnutie o námietke právomoci rozhodcovského súdu, keďže zastavenie konania v dôsledku späťvzatia návrhu prekážku rozhodnutej veci vytvoriť nemôže, videl ho súd v dopade späťvzatia tejto žaloby a následného zastavenia konania o nej na uznesenie rozhodcovského súdu sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 30. júna 2015, ktorým tento súd pozitívne rozhodol o svojej právomoci. Nestotožnila sa s názorom odvolacieho súdu, že toto právoplatné rozhodcovské uznesenie v dôsledku späťvzatia žaloby, treba vykladať tak, akoby žalobkyňa návrh na rozhodnutie o svojej námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vôbec nepodala.

12.1. Podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku nemá podľa dovolateľky žiaden vplyv na jeho právoplatnosť, keďže nie je opravným prostriedkom proti tomuto rozsudku, tak ani návrh na rozhodnutie o námietke právomoci rozhodcu nie je opravným prostriedkom proti pozitívnemu rozhodnutiu rozhodcu o jeho právomoci a nemá nijaký vplyv na jeho právoplatnosť. Ani v prípade, ak všeobecný súd návrhu na rozhodnutie o námietke právomoci rozhodcu vyhovie, nedochádza k zrušeniu tohto rozhodnutia. Uznesenie rozhodcu, ktorým pozitívne predbežne rozhodol o svojej právomoci, nevytvára prekážku res iudicata. Ak by to tak bolo, musel by všeobecný súd konanie o žalobe v časti týkajúcej sa zrušenia zastaviť a nie zamietnuť. V zmysle ustálenej judikatúry je zrejmé, že včasné uplatnenie námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu už pri prvom úkone v rozhodcovskom konaní je podmienkou úspešnosti podanej žaloby. Z ustálenej judikatúry však už nie je zrejmé, či je podmienkou úspešnosti žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci, včasné podanie návrhu na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci na všeobecný súd v prípade, že rozhodcovský súd už v priebehu rozhodcovského konania rozhodol o svojej právomoci rozhodcovským uznesením. Dovolateľka však dodala, že keďže podľa odvolacieho súdu nebolo sporné, či bola táto námietka uplatnená včas, podrobnejšie sa touto otázkou v dovolaní nezaoberala, namietla však, že výklad späťvzatia návrhu, ktorý urobil súd so záverom, že treba naň hľadiť akoby návrh na rozhodnutie o námietke právomoci na súd nebol podaný, nemá oporu v zákone. Tvrdí, že ide o hmotnoprávnu podmienku úspešnosti žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku a nie procesnú.

12.2. Dovolateľka ďalej uviedla, že napadnuté rozhodnutie nesie znaky protirečivej argumentácie, popiera pravidlá formálnej a právnej logiky a je v rozpore s účelom existujúcej právnej úpravy. Podľa dovolateľky je nesporné, že od vznesenia námietky právomoci rozhodcovského súdu, hneď pri prvom úkone v rozhodcovskom konaní a po jeho skončení aj v konaní pred všeobecným súdom, žalobkyňa ani jediný raz neupustila od svojho tvrdenia o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pričom svoj návrh vzala späť dávno po právoplatnom skončení rozhodcovského konania, ktorého priebeh už nevedela nijako ovplyvniť, a ktorého výsledok mohla zvrátiť jedine, už v čase späťvzatia návrhu, dávno podanou žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku, okrem iných aj z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu. Prípadné rozhodnutie, ktorým by súd vyhovel námietke nedostatku právomoci rozhodcu by pritom v štádiu po vydaní rozhodcovského rozsudku nič neriešilo, keďže súčasťou výroku takéhoto rozhodnutia by nemohlo byť zrušenie rozhodcovského rozsudku.

12.3. S ohľadom na uvedené, sa dovolateľka domnieva, že jej odvolací súd nesprávnym procesným postupom zabránil vyriešiť spor o zaplatenie v rozhodcovskom konaní, o uplatnení pohľadávky spolu vo výške 85 000,- eur s príslušenstvom, pred všeobecným súdom a nie pred rozhodcovským súdom, na ktorý bola podaná žaloba iba z dôvodu evidentne preukázaného sfaľšovania rozhodcovskej zmluvy. Prípustnosť dovolania vzhľadla aj v tom, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ nebola vyriešená otázka, či v prípade, že účastník v rozhodcovskom konaní včas uplatnil námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu u rozhodcu, a zároveň včas podal po pozitívnom rozhodnutí rozhodcu o svojej právomoci návrh na rozhodnutie o tejto námietke na všeobecný súd, ktorý návrh však v čase právoplatného skončenia rozhodcovského konania a po podaní žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku vzal späť, odôvodňuje taký postup všeobecného súdu v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcu, že tejto žalobe nemôže pre prekážku rozhodnutej veci vyhovieť, ale ju musí zamietnuť. Ďalej namietla, že súd prvej inštancie vyhodnotil vykonanie dôkazu obstaraním vyjadrenia E.Í. D. a Ing. A. S. ako dôkaz preukazujúcich existenciu písomnej zmluvy o pôžičke. Odvolací súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú, keďže dôkazy neboli vykonané v rozpore s ustanovením § 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Dovolateľka namietla tento postup, pričom dala do pozornosti, že rozhodcovský súd vykonáva len dôkazy navrhnuté účastníkmi rozhodcovského konania.

13. Dovolateľka podala dovolanie aj z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pri riešení právnej otázky, či došlo k porušeniu princípu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania z dôvodu porušenia procesných práv účastníka rozhodcovského konania, ktoré odôvodňuje zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorej riešení sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľ vzhliadol v názore odvolacieho súdu, keď vyhodnotil, dôvod na zrušenie rozsudku tak, že A. P. mal postavenie intervenienta v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 24Csr/2/2016, pričom v rozhodcovskom konaní mal postavenie svedka, ktorému zákon neumožňoval navrhovať dôkaz. Dovolateľ namietla záver odvolacieho súdu, že predmetné vyjadrenia, by aj v prípade, že by boli ako dôkaz vykonané v rozhodcovskom konaní v rozpore so zákonom, mali vplyv na rozhodnutie vo veci samej iba v prípade, ak by rozhodcovský súd nemal existenciu zmluvy o pôžičke preukázanú na základe viacerých ďalších dôkazov. Práve na základe uvedených vyjadrení rozhodcovský súd dospel (aj bez vykonania znaleckého dokazovania) k záveru, že predložená zmluva o pôžičke bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzavretá v písomnej forme a práve na základe tohto písomného právneho úkonu, o ktorom bolo neskôr preukázané, že bol sfaľšovaný, dospel k záveru nielen o existencii, ale aj žalobkyňou spochybňovanej pôžičky a výške nesplatennej pôžičky. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/39/2018 zo dňa 25. septembra 2019, ako aj sp. zn. 3Obdo/18/2018 zo dňa 12. júna 2018 a podporne tiež rozsudok Najvyššieho súdu českej republiky sp. zn. 23Cdo/3749/2008 zo dňa 26. mája 2010.

14. Dovolateľka podala dovolanie taktiež aj z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, argumentujúc, že odvolací súd pochybil pri posudzovaní právnej otázky, či vydanie rozhodcovského rozsudku bolo dosiahnuté sfaľšovaním dôkazov za existencie dôvodného podozrenia, že takouto činnosťou bol spáchaný trestný čin, pre ktorý však v čase rozhodovania o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je odsúdená a ani obvinená žiadna osoba, nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená. Má za to, že v prípade jednoznačného záveru v tom smere, že došlo k sfaľšovaniu dôkazu, a zároveň rozhodcovskej zmluvy, s cieľom zadovážiť si majetkový prospech, nemôže byť rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc, ale aj svoje meritórne rozhodnutie vo veci opiera práve o takúto sfaľšovanú písomnosť v súlade s verejným poriadkom, ani v prípade reštriktívneho výkladu tohto pojmu, a to bez ohľadu na to, či je za takéto konanie vedené trestné stíhanie, alebo došlo k odsúdeniu znalca, svedka, účastníka rozhodcovského konania, prípadne samotného rozhodcu.

Vyjadrenie žalovaného k dovolaniu

15. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný písomným podaním, pričom uviedol, že dovolateľka napáda vo svojom dovolaní iba dôvody rozhodnutia, resp. odôvodnenie napádaného rozsudku, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Vo vzťahu k dovolacej otázke naformulovanej dovolateľkou, uviedol, že už boli v minulosti posudzované dovolacím súdom. Odvolací súd postupoval v súlade s prejudicialitou právnych názorov dovolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu SR v podobnej veci. Taktiež postupoval so svojou ustálenou rozhodovacou praxou pri posudzovaní rovnakej právnej otázky. Je názoru, že odvolací súd sa vysporiadal so všetkými námietkami a tvrdeniami strán súdneho konania plne v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a Civilným sporovým poriadkom.

15.1. Žalovaný uviedol, že v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/49/2015 vydal rozhodcovský súd dve rozhodnutia. Čiastočný rozhodcovský rozsudok sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 27. augusta 2015 (napadnutý týmto dovolaním) a konečný rozhodcovský rozsudok sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 9. októbra 2015. Aj tento konečný rozhodcovský rozsudok napadla žalobkyňa žalobou o jeho zrušenie. Vec bola rozhodnutá rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoSr/1/2020-748 zo dňa 27. októbra 2022. Súd žalobu zamietol. Je nesporné, že v identickej veci a v posúdení identickej právnej situácie dva senáty Krajského súdu v Bratislave rozhodli rovnako a nevideli žiaden relevantný dôvod v súlade s § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, aby boli rozhodcovské rozsudky vydané v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/49/2015 zrušené.

15.2. Odvolací súd sa s uvedeným právnym stavom dôsledne vysporiadal v čl. 47 až 49 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 3CoSr/1/2020-748 zo dňa 27. októbra 2022. K tomu žalovaný uviedol, že aplikáciu § 221 zákona o rozhodcovskom konaní je potrebné posudzovať ako jednu ucelenú právnú vetu s jednoznačným logickým postupom, a teda, že 1/ účastník rozhodcovského konania môže podať námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu rozhodcovskej zmluvy; 2/ rozhodcovský súd môže o svojej právomoci rozhodnúť samostatným rozhodcovským uznesením alebo o svojej právomoci rozhodne až v rozhodcovskom rozsudku; 3/ alebo ak rozhodcovský súd vydal o svojej právomoci samostatné rozhodcovské uznesenie, tak účastník konania má právo podať voči nemu opravný prostriedok - námietku na príslušný súd; 4/ nepodanie takejto námietky, alebo iný dôvod zastavenia súdneho konania o námietke (napríklad aj späťvzatie takejto námietky) spôsobuje, že rozhodcovské uznesenie o právomoci nadobudne právoplatnosť a vykonateľnosť (účinnosť res iudicata) a už nie je možné z rovnakého dôvodu podávať opätovne námietku právomoci rozhodcovského súdu v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Nepodanie námietky alebo späťvzatie takéhoto návrhu sa považuje za právny stav rovný tomu, že účastník rozhodcovského konania námietku právomoci rozhodcovského súdu reálne nepodal. Otázka právomoci rozhodcovského súdu je potom už vecou rozhodnutou res iudicata.

15.3. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že v dovolaní nie sú uvedené žiadne nové dôvody, ani argumenty, ktoré by už pred tým neboli predmetom dokazovania v základnom súdnom konaní. Žalovaný sa ku všetkým argumentom žalobkyne vyjadril už v základnom konaní a preukázal, že žaloba žalobkyne je nedôvodná. Dodal, že súd konajúci o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je súdom opravným, pričom poukázal na názor najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/98/2018 (R 56/2020) v zmysle ktorého, konanie pred všeobecným súdom o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je možné považovať za ďalšie opravné konanie. Predmetom takéhoto konania je len vecná správnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu vo veci samej. Zisťovanie priebehu konania rozhodcovského súdu a ním vydaného rozsudku je v súdnom konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku predmetom dokazovania všeobecného súdu, a tým otázkou skutkovou a následne právnou, avšak výlučne z hľadiska úvah o procesnom postupe rozhodcovského súdu v rámci posudzovaných dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Pokiaľ námietky žalobkyne vo svojej podstate smerujú k vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku, tak tieto súd z prieskumu všeobecného súdu vylúčené. Taktiež poukázal na názor vyjadrený Ústavným súdom SR v rozhodnutí sp. zn. Plz. ÚS 5/2015, v ktorom uviedol, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku je osobitný druh určovacej žaloby, v rámci ktorej sa však neskúma podmienka naliehavého právneho záujmu, nakoľko táto vyplýva zo zákona o rozhodcovskom konaní. Nejde teda o akési odvolanie alebo inštančný prieskum, ale skôr o posúdenie platnosti súkromnoprávneho aktu.

15.4. Vo vzťahu k námietke právomoci rozhodcu v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/49/2015 uviedol, že k tejto otázke sa vyjadril už v základnom konaní a odvolací súd dospel k rovnakému názoru, ktorý prezentoval aj vo svojom odôvodnení napadnutého rozsudku. Poukázal, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu už boli vyriešené námietky dovolateľky, a teda má za to, že tento dovolací dôvod neexistuje, pričom poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29. januára 2020 ako aj sp. zn. 3Obdo/18/2018 zo dňa 12. júna 2018. Uviedol, že žaloba bola postavená na jedinom tvrdení, a to, že rozhodcovský súd nemal právomoc konať a rozhodnúť v spore, ktorý bol predmetom rozhodcovského konania, tvrdiac, že nepodpísala zmluvu o pôžičke zo dňa 15. júna 2012, v ktorej bola zakotvená rozhodcovská doložka. Žalovaný uviedol, že táto zmluva však nebola v rozhodcovskom konaní dôležitým dôkazom a táto skutočnosť bola v konaní spochybnená. Podstatným v konaní bolo nevrátenie pôžičky. Samotná pôžička bola v konaní preukázaná a súd dospel k záveru, že zmluva bola uzavretá. Zároveň má za to, že právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní bola potvrdená tým, že žalobkyňa nepodala námietku podľa § 21 zákona o rozhodcovskom konaní proti pozitívnemu rozhodcovskému uzneseniu sp. zn. RD/49/2015 zo dňa 30. júna 2015, čím prišlo aj k tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy. Otázka právomoci rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/49/2015 bola už preto otázkou rozhodnutou res iudicata podľa § 38 ods. 2 v spojení s § 21 ods. 2 a § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolací súd sa s uvedeným právnym stavom vysporiadal v čl. 10 až 21 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Vo vzťahu k ustálenému názoru k otázke vzniku tacitnej rozhodcovskej zmluvy v kontexte § 21 ods. 4 v spojení s § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave. Ďalej uviedol, že dovolateľka zmeškala lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku na príslušný súd, z dôvodu zaslania žaloby pôvodne na nepríslušný súd. Poukázal na ustanovenie § 2 CSP, o tom, že zákon o rozhodcovskom konaní je v tomto prípade zákon lex specialis, a teda lehota 60 dní na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je lehotou hmotnoprávnou a žaloba musí byť reálne doručená na príslušnom súde do uplynutia lehoty, a teda súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 105 ods. 4 OSP, resp. § 43 ods. 3 CSP. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol.

Konanie pred dovolacím súdom

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“ alebo aj „Najvyšší súd SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť.

17. Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania žalobkyne.

18. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

19. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a) až f) predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

20. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

23. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

25. V danom prípade dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania podaného žalobkyňou z dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. a) CSP - odklon a § 421 ods. 1 písm. b) CSP - otázka neriešená (dovolateľka nesprávne v dovolaní uvádza písm. c) CSP - otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, hoci v dovolaní konštatuje, že daná otázka - druhá, ktorú nastolila v dovolaní pri dovolacom dôvode nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP, nebola ešte vyriešená).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

26. Pre naplnenie prípustnosti dovolania dovolateľkou vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (vychádzajúc z obsahu dovolania) je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP možno rozumieť aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť (nielen uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky a tvrdenia strán zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, viď napr. II. ÚS 419/2021), nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41). V rámci posudzovania, či došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolací súd nemôže prehodnocovať vykonané dokazovanie pred súdom nižšej inštancie, posudzovať proces vyhodnocovania skutkových okolností, ku ktorým dospel už odvolací súd (resp. súd prvej inštancie) a ani sám vykonať dôkazy, pretože mu v tom bráni § 442 CSP. Tým má v procesnej norme obmedzený priestor, aby v dovolacom konaní vstupoval do skutkovej polemiky. Uvedené obmedzenie dovolaciemu súdu však nebráni v preskúmaní logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces (III. ÚS 104/2022). Ak by sa všeobecný súd v procese dokazovania v sporovom konaní dopustil takej chyby, ktorej následkom by bol výsledok konania (rozhodnutie vo veci samej) poznačený porušením niektorej z inštitucionálnych požiadaviek práva na spravodlivé prejednanie veci, je povinnosťou dovolacieho súdu takúto chybu konania preskúmať na podklade dovolania podaného z

dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP (viď napr. II. ÚS 395/2024).

27. Súčasná právna úprava už neumožňuje súdu ex offio prihliadať na vady zmätočnosti, t. j. závažné procesné pochybenia, v dôsledku existencie ktorých je potrebné rozhodnutie vždy zrušiť. Tieto vady vznikajú ako dôsledok nesplnenia procesných podmienok konania [vady zmätočnosti podľa § 420 písm. a) - d) CSP] alebo ich zákon za vady zmätočnosti sám označuje [vady zmätočnosti podľa § 420 písm. e) a f) CSP]. (II. ÚS 347/2022). Pokiaľ teda dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, tak dovolací súd zdôrazňuje, že ide o dôvody zmätočnosti, spočívajúce v procesných pochybeniach v procesnom postupe súdu/súdov, ktoré sa musia vyznačovať určitou intenzitou, mierou závažnosti, ktorú je potrebné taktiež odôvodniť (§ 431 CSP).

28. Dovolaťka v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietla, že napadnutý rozsudok nespĺňa základné atribúty odôvodnenia rozsudku. Uviedla, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jej argumentáciou o možnosti vznášať námietku nedostatku právomoci rozhodcu rozhodcovského súdu aj po tom, ako bolo rozhodnuté o právomoci rozhodcovského súdu v rozhodcovskom uznesení a aj napriek tomu, že zobrala späť návrh na rozhodnutie o námietke právomoci všeobecným súdom podanom po rozhodcovskom uznesení o právomoci. Namietla, že výklad odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí popiera účel zákona.

29. Dovolací súd zdôrazňuje, že konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011), preto odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Dovolací súd napokon, súladne s judikatúrou ústavného súdu pripomína, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu/súdov (napr. I. ÚS 188/06).

30. Dovolací súd posúdil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu komplexne aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spĺňa všetky predpoklady pre zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle vyššie uvedených zákonných požiadaviek. V danom prípade sa odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP v zásade stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu, pričom konštatoval, že v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol aj rozsiahle vlastné dôvody, v ktorých sa zrozumiteľne a logicky vysporiadal s odvolacími námietkami žalobkyne. Nemožno v tomto prípade konštatovať, že by odôvodnenie odvolacieho súdu malo také vady, ktoré by dosahovali intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces.

31. Dovolací súd uvádza, že dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti v konaní súdov nižších inštancií v danom prípade nezistil. Primárne je potrebné zdôrazniť, že dovolateľka v prevažujúcej podstate v dovolaní len opakuje svoju totožnú argumentáciu predostretú v konaní pred súdmi nižších inštancií, s ktorou sa tieto v rozsahu relevantnom pre rozhodnutie vo veci zaoberali a dostatočne premietli do odôvodnení svojich rozsudkov. Dovolací súd len pripomína, že nie je treťou inštanciou, ktorá by sa mala, resp. sa mohla opakovane zaoberať všetkými skutkovými a právnymi otázkami, ktoré tvorili predmet konania, tvrdení strán, posudzovania a rozhodovania pred súdmi nižších inštancií.

32. Účelom dovolania ako výnimočného opravného prostriedku je v danom prípade podľa vymedzenia daného dovolaním (§ 440 CSP) identifikovať a napraviť zistené procesné pochybenia (vady zmätočnosti) najzávažnejšieho charakteru, dosahujúce až ústavnoprávny rozmer. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k

dovolateľom vymedzenému dôvodu skutočne došlo.

33. Podľa obsahu dovolania v časti dovolacieho dôvodu podľa § 420 CSP, ktorému sa dovolací súd snažil autenticky porozumieť, namietané vady v konaní predchádzajúcom napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu a v rozhodnutí odvolacieho súdu, majú spočívať v nedostatočnom odôvodnení rozsudku, ktorý nedostatok však dovolací súd nezistil. Dôvody, na základe ktorých rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil, odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vysvetlil a zrozumiteľne zdôvodnil. To, že sa s týmito dôvodmi dovolateľka nestotožnila, vadu zmätočnosti odôvodnenia nezakladá a v rámci tohto dovolacieho dôvodu, dovolací súd nemôže ani preskúmať správnosť v odôvodnení vyslovených právnych názorov.

34. Dovolateľkou vytknutý postup odvolacieho súdu, v rámci ktorého sa otázkou právomoci rozhodcovského súdu osobitne nezaoberal s odkazom na existenciu prekážky, ktorú tvorilo právoplatné rozhodnutie o právomoci rozhodcovského súdu, a to rozhodcovské uznesenie o potvrdení právomoci rozhodcovského súdu vydané podľa § 21 zák. č. 244/2002 Z. z. ako rozhodnutie o námietke žalobkyne o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vznesenej hneď na začiatku rozhodcovského konania, dovolací súd nevzhladol ako nesprávny procesný postup odnímajúci žalobkyňi právo na spravodlivé súdne konanie. Dovolací súd zhodne so súdom odvolacím konštatuje, že ak rozhodcovský súd o tejto námietke rozhodne rozhodcovským uznesením, účastník rozhodcovského konania, ktorý túto námietku podal, má v rukách opravný procesný inštitút, ktorý môže zvrátiť dôsledky tohto rozhodcovského uznesenia, a to, že môže do 30 dní po doručení rozhodcovského uznesenia podať návrh na všeobecný súd, aby rozhodol o jeho včas vznesenej námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu. Pritom platí, že rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok (§ 21 odsek 4 zákona o rozhodcovskom konaní). Proti rozhodnutiu všeobecného súdu o tejto námietke už nie je prípustný opravný prostriedok.

35. Z uvedeného vyplýva, že príslušným súdom na, v podstate, posúdenie správnosti rozhodcovského uznesenia o právomoci rozhodcovského súdu na základe včas vznesenej námietky účastníka rozhodcovského konania, je všeobecný súd v osobitnom konaní o návrhu, právomoc v rozhodcovskom konaní namietajúceho účastníka rozhodcovského konania, na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, podanom na všeobecný súd do 30 dní po doručení rozhodcovského uznesenia (§ 21 ods. 4, veta druhá zák. č. 244/2002 Z. z.). Ak účastník konania vezme takýto návrh späť, nastane de facto i de iure situácia, akoby návrh na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci súdom nebol podaný (tu v konaní žalobkyňa tvrdila, že návrh vzala späť, keďže rozhodcovský súd už vydal rozhodcovský rozsudok, ktorá skutočnosť však podľa dovolacieho súdu by nebola prekážkou pokračovania v konaní o návrhu na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu). Pokiaľ účastník rozhodcovského konania nepodal v stanovenej lehote (30 dní po doručení uznesenia rozhodcovského súdu, ktorým potvrdil existenciu svojej právomoci) námietku na súd, nemôže prípadný nedostatok právomoci použiť ako argument na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 ZoRK, predmetné rozhodcovské uznesenie je právoplatné a následná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku z uvedeného dôvodu by už nemala byť prípustná, a to kvôli prekážke res iudicata. Takýto dôsledok platí aj pre situáciu, kedy síce návrh na rozhodnutie o námietke právomoci bol na všeobecný súd účastníkom rozhodcovského konania podaný, ale účastník ho následne vzal späť, v dôsledku čoho bolo konanie pred všeobecným súdom o námietke právomoci zastavené.

36. Pokiaľ by všeobecný súd návrhu účastníka rozhodcovského konania na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci vyhovel, avšak skôr by došlo už k vydaniu rozhodcovského rozsudku, bol by to podľa dovolacieho súdu dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v konaní o jeho zrušení podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 zák. č. 244/2002 Z. z., a to na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej z tohto dôvodu, v konaní o ktorej by všeobecný súd vychádzal z rozhodnutia všeobecného súdu o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu. K takej situácii však v danom prípade nedošlo, pretože žalobkyňa vzala návrh na súdne rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci späť a konanie o tomto návrhu bolo zastavené. Nastala tak situácia, že o námietke nedostatku právomoci bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté rozhodcovským uznesením a nie je tak daný dôvod

na vyhovie návrhu účastníka rozhodcovského konania na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu. Rovnako súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemôže vyhovieť tvrdenému dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pokiaľ účastník rozhodcovského súdu včas v rozhodcovskom konaní nevzniesol námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu.

37. Vyššie uvedené je zrkadlom uplatnenia pre rozhodcovské konanie nosnej tzv. doktríny kompetenz-kompetenz, čo je právna fikcia oprávňujúca rozhodcovský orgán konajúci vo veci rozhodnúť o svojej vlastnej právomoci. Odvolací súd preto podľa dovolacieho súdu postupoval v tejto otázke procesne správne a neodňal žalobkyni právo na spravodlivý proces.

38. Podľa dovolacieho súdu rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam žalobkyne a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnené, resp. prekvapivé. Námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je preto nedôvodná, a tak nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Rovnako nebola zistená ani vada procesného postupu súdu nižšej inštancie, ktoré napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu predchádzalo, ktorým by súd odňal žalobkyni právo na spravodlivý proces, vo vzťahu k vysporiadaniu sa s námietkou nedostatku právomoci rozhodcovského súdu. Dovolateľka v podstate len zopakovala svoju predchádzajúcu odvoláciu i žalobnú argumentáciu, pričom súdy nižšej inštancie sa s touto argumentáciou vysporiadali. Iba nesúhlas, resp. polemika dovolateľky s názorom nižších súdov týkajúcim sa spôsobu vysporiadania sa s namietanou otázkou nezakladá porušenie práva na spravodlivý proces. Preto dovolací súd dovolanie žalobkyne v tejto časti dôvodov dovolania ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP

39. Podľa obsahu dovolania v časti dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP, ktorému sa dovolací súd snažil autenticky porozumieť, dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo na zodpovedaní (prvej) právnej otázky, ktorú vymedzila nasledovne: Či došlo najmä v smere porušenia princípu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania k takému porušeniu procesných práv účastníka rozhodcovského konania, ktoré odôvodňuje zrušenie rozhodcovského rozsudku. K porušeniu princípu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania malo dôjsť podľa dovolateľky tým, že boli vykonané dôkazy - obstaranie vyjadrení L. D. a Ing. A. S., ktoré boli posúdené rozhodcom, hoci neboli navrhnuté účastníkmi rozhodcovského konania s poukazom na § 27 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietla, že sa odvolací súd s touto otázkou ako dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku vysporiadal v rozpore s rozhodovacou praxou.

40. Taktiež z obsahu dovolania v ďalšej časti dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP, ktorému sa dovolací súd snažil autenticky porozumieť, dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo na zodpovedaní (druhej) právnej otázky, ktorú vymedzila nasledovne: Či v prípade záveru v tom smere, že vydanie rozhodcovského rozsudku bolo dosiahnuté sfaľovaním dôkazov za existencie dôvodného podozrenia, že takouto činnosťou bol spáchaný trestný čin, pre ktorý však v čase rozhodovania o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je odsúdená a ani obvinená žiadna osoba, ktorá otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená.“

41. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

42. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

43. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP. Aj ústavný súd vo svojich rozhodnutiach (napr. I. ÚS 115/2020) konštatuje, že právna otázka by z dovolania mala jasne vyčnievať a takisto, by z dovolania malo vyplývať aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Preto by mal dovolateľ jasne, vecne a zmysluplne vymedziť namietané nesprávne právne posúdenie spornej právnej otázky. Taktiež platí, že dovolací súd by sa mal snažiť porozumieť autenticky dovolaniu, avšak nemal by si dotvárať právnu otázku v zmysle kompletných úvah odvolacieho súdu, pretože by šlo o nahrádzanie dovolacej argumentácie, čo v judikatúre ústavného súdu už bolo označené za nežiaduce (napr. IV. ÚS 219/2024).

44. K otázke prvej (bod 31 tohto odôvodnenia) dovolací súd uvádza, že otázka nie je vymedzená a odôvodnená spôsobom ako vyžaduje § 432 CSP. Dovolací súd v prvom rade opätovne zdôrazňuje, že nemôže prehodnocovať vykonané dokazovanie pred súdom nižšej inštancie, posudzovať proces dokazovania a vyhodnocovania skutkových okolností, ku ktorým dospel odvolací súd (resp. súd prvej inštancie) a ani sám vykonať dôkazy, pretože mu v tom bráni § 442 CSP. Nemôže preto vstupovať do skutkových otázok. Uvedené obmedzenie mu však nebráni v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (ak ho dovolateľ takto uplatní a vymedzí) preskúmať logickú, funkčnú a teleologickú konzistentnosť hodnotenia dôkazov, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces (III. ÚS 104/2022). Ako už dovolací súd uviedol, ak by sa však všeobecný súd v procese dokazovania v sporovom konaní dopustil takej chyby, ktorej následkom by bol výsledok konania (rozhodnutie vo veci samej) poznačený porušením niektorej z inštitucionálnych požiadaviek práva na spravodlivé prejednanie veci, je povinnosťou dovolacieho súdu takúto chybu konania preskúmať na podklade dovolania podaného z dôvodu známosti podľa § 420 písm. f) CSP (viď napr. II ÚS 395/2024). Takto však dovolanie podané nebolo, ale uvedená námietka bola vznesená ako nesprávne právne posúdenie veci, ktorého sa mal odvolací súd dopustiť tým, že nevezhliadol nezákonnosť postupu v dokazovaní pred rozhodcovským súdom, keď nevidel rozpor s § 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní pri vykonaní dôkazov - vyjadrení L. D. a Ing. A. S., ktoré podľa dovolateľky žiaden z účastníkov rozhodcovského konania nenavrhol. Tým došlo podľa dovolateľky k porušeniu procesného princípu rovnosti účastníkov konania a k odklonu od rozhodovacej praxe s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/39/2018 z 25. septembra 2019 a sp. zn. 3Obdo/18/2018 z 12. júna 2018.

45. Porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania je jedným z dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorý musí žalujúci účastník v žalobe namietat a preukázať v konaní o

zrušení rozhodcovského rozsudku. Dovolateľka ho videla v tom, že boli vykonané dôkazy v rozpore s § 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, pretože ich žiaden účastník rozhodcovského konania nenavrhol.

46. Z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd nevzhladol dôvod na zrušenie rozsudku pre porušenie zásady rovnosti strán účastníkov rozhodcovského konania, pretože dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu § 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, keď zistil, že rozhodcovský súd o podanie písomnej svedeckých výpovedí Ľ. D. a Ing. A. S. nežiadal, ale odkazoval na ne vo svojej výpovedi svedok - A. P., ktorého výpoveď ako svedka navrhnutá v rozhodcovskom konaní bola a na jeho podnet boli tieto písomné vyjadrenia zaslané aj rozhodcovskému súdu. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd neuviedol v napadnutom rozhodnutí taký právny záver, ktorým by konštatoval, že aj napriek tomu, že dôkaz nebol navrhnutý účastníkom rozhodcovského konania, rozhodcovský súd ho mohol vykonať a nedošlo tak k porušeniu princípu rovnosti účastníkov konania, čím by sa mohol dopustiť nesprávneho právneho posúdenia uvedenej otázky.

47. Prvá otázka dovolateľky (bod 31 tohto odôvodnenia) teda nesmerovala k nesprávnemu právnemu posúdeniu, ktoré by uviedol odvolací súd vo svojom rozhodnutí, ale smerovala vlastne k skutkovému záveru odvolacieho i prvoinštančného súdu, že takéto dôkazy (písomné vyjadrenia Ľ. D. a Ing. A. S.) rozhodcovský súd nežiadal a nekonal tak mimo rámca návrhov účastníkov rozhodcovského konania. Táto skutočnosť preto nemôže byť predmetom skúmania dovolacieho súdu v rámci vymedzeného dovolacieho dôvodu a zakladáť prípustnosť podaného dovolania v časti tohto dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navyiac odvolací súd vysvetlil, že rozhodcovský súd mal existenciu uzavretia zmluvy o pôžičke za preukázaniu na základe viacerých dôkazov a ani prípadné posúdenie písomných vyjadrení, na ktoré odkazoval svedok P., by na uvedený záver nemal vplyv. Prehodnocovať tieto závery však dovolaciemu súdu z už vyššie uvedených dôvodov v rámci dovolania, ako ani v rámci vymedzeného dovolacieho dôvodu, neprináleží.

48. Dovolací súd tiež poznamenáva, že rozhodnutie sp. zn. 1Obdo/39/2018 z 25. septembra 2019, na ktoré poukázala dovolateľka v zmysle, že sa od neho odvolací súd v tomto konaní odklonil, síce riešilo otázku rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, ale na inom skutkovom základe ako je to v tomto prípade (riešilo porušenie § 26 zákona o rozhodcovskom konaní - nenariadenie ústneho pojednávania na návrh účastníka), teda neriešilo vykonanie dôkazov rozhodcovským súdom, ktoré by účastníci nenavrhli. Poukázané rozhodnutie na predmetnú skutkovú situáciu nedopadá, a tak sa nemohol od neho ani súd nižšej inštancie odkloniť. Rovnako rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/18/2018 z 12. júna 2018, na ktoré tiež dovolateľka poukázala ako na rozhodnutie, od ktorého sa mal odvolací súd v tejto veci odkloniť, sa síce okrajovo - vo všeobecnosti zaoberalo otázkou rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (dovolanie totiž bolo odmietnuté z procesných dôvodov), ale taktiež na inom skutkovom základe - nevykonanie navrhnutého dôkazu a nesprávne posúdenie pojmu „hrubá nedbanlivosť“. Takže ani v prípade tohto rozhodnutia k odklonu nemohlo dôjsť.

49. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nepreskúmava vecnú správnosť tohto rozsudku, ale preskúmava len existenciu presne zákonom vymedzených a samozrejme v žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku uvedených dôvodov, pre ktorých existenciu by súd rozsudok rozhodcovského súdu mohol zrušiť. Touto optikou treba nahliadať aj na obsah rozhodnutí a závery súdov nižšej inštancie v predmetnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

50. Dovolací súd preto dospel k záveru, že prvá dovolacia otázka (bod 31 tohto odôvodnenia) prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolateľka síce argumentuje nesprávnym právnym posúdením ňou sformulovanej prvej dovolacej otázky, avšak ňou namietané skutočnosti nespĺňajú kritérium právnej otázky, ktorá by bola zameraná na nesprávnu interpretáciu konkrétneho právneho predpisu (v danom prípade, že by napr. súd nesprávne vyložil § 27 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.), ale smerujú k spochybneniu skutkových zistení, pričom uvádza vlastné chápanie skutkových zistení, čo nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 CSP.

51. K druhej dovolacej otázke (bod 32 tohto odôvodnenia) dovolací súd uvádza, že ani táto nie je vymedzená a odôvodnená spôsobom ako vyžaduje § 432 CSP. Dovolací súd vyabstrahoval v úprimnej snahe porozumieť dovolaniu aj v tejto časti, otázku, pri ktorej vyriešení (odkazom na odvolacie rozhodnutie) sa odvolací súd podľa dovolateľky dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, keď neposúdil existenciu dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. b) v spojení s § 50 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z., a to pre jeho rozpor s verejným poriadkom z dôvodu, že tento rozhodcovský rozsudok bol podľa nej vydaný na základe sfaľšovanej písomnosti (sfaľšovaný podpis žalobkyne na zmluve o pôžičke). To, že sa dovolateľka v tejto časti dovolania pomýlila, keď uviedla na miesto dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, hoci v dovolaní tvrdila, že túto otázku dovolací súd ešte nevyriešil (čo je dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP) a nie, že by táto otázka bola rozhodovaná rozdielne (čo je dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP), dovolací súd nevyhodnotil ako takú vadu dovolania, ktorá by založila jeho nezrozumiteľnosť, či neprípustnosť, ale v tomto konkrétnom prípade ju vyhodnotil ako chybu v písaní - zrejmú nesprávnosť. Naviac z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že ak dovolateľ „netrafi“ správne písmeno pri uvádzaní dôvodu dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nespôsobuje to bez ďalšieho dôvod na jeho odmietnutie, resp. ak dovolateľ „netrafil“ dôvod prípustnosti dovolania v rámci § 421 ods. 1 CSP, nie je to prekážkou preskúmania správnosti právneho posúdenia veci dovolacím súdom v dovolacom konaní (za predpokladu, že je v dovolaní položená právna otázka kľúčová pre rozhodnutie veci).

52. Dovolateľka v odôvodnení tohto dovolacieho dôvodu argumentuje tým, že dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. b) v spojení s § 50 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. je daný vtedy, ak je rozsudok založený na sfaľšovanej listine, bez ohľadu na to, či je za takéto konanie vedené trestné stíhanie konkrétnej osoby, či bol odsúdený znalec, rozhodca, svedok, či účastník rozhodcovského konania. Podľa nej to v danej veci odôvodňujú zistené skutočnosti, vrátane zjavnej spolupráce rozhodcu pri obstarávaní listín z obchodného registra Okresného súdu Nitra, ktoré zjavne umožnili sfaľšovanie písomnosti označenej ako zmluva o pôžičke a vrátane jeho neskoršie evidentne zaujatého konania rozhodcu, ktorého konečným výsledkom sú tri vydané rozhodcovské rozsudky, ktorými boli na základe jednej pôžičky v tvrdenej neuhradenej výške 80 000,- eur priznané žalobcom v rozhodcovskom konaní z titulu vrátenia pôžičky proti O. D. a z titulu náhrady škody proti spoločnosti GASTRO-APETIT s.r.o. Nemečky, pohľadávky spolu vo výške 160 000,- eur. Nestotožňuje sa s názorom odvolacieho súdu, ktorý aj napriek začatému trestnému stíhaniu vo veci a znaleckému posudku preukazujúcemu sfaľšovanie podpisu žalobkyne na zmluve o pôžičke, uzavrel, že nebolo preukázané, že by rozhodcovské konanie bolo ovplyvnené trestným činom rozhodcu, znalca, svedka alebo iných osôb zúčastnených na konaní, a preto nevidel daný dôvod na zrušenie rozsudku pre rozpor s verejným poriadkom.

53. Z vyššie uvedenej dovolacej argumentácie pre dovolací súd vyplýva, že dovolateľka v tejto časti dovolania nekladie právnu otázku, ale svoju otázku formuluje aj odôvodňuje skutkovo a nesúhlasom s vyhodnotením zistených skutkových okolností odvolacím súdom.

54. Ako už bolo dovolacím súdom, ale aj ústavným súdom viackrát konštatované dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, keďže (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (podľa § 442 CSP dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

55. Napriek tomu, že dovolateľka aj v časti dovolania o druhej dovolacej otázke argumentuje nesprávnym právnym posúdením veci, ňou namietané skutočnosti nespĺňajú kritérium právnej otázky, zameranej na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu, ale predstavujú spochybnenie skutkových

zistení a záveru odvolacieho súdu o nezistení takých skutočností, ktoré by zakladali rozpor rozhodcovského rozsudku s verejným poriadkom a uvedenie jej vlastného hodnotenia skutkových zistení, čo ani v prípade druhej otázky nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení § 432 CSP.

56. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania ani podľa § 420 písm. f) CSP, ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP (v časti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP) a § 447 písm. f) CSP (v časti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP) v celom rozsahu odmietol.

57. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

58. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.